

[Fløtkjær.]

Jeg vil derfor ogsaa udtale min Glæde over, at man i det foreliggende Lovforslag har været i Stand til at enes om at fremme Udnyttelsen af vore naturlige Hjælpemidler paa en saadan Maade, at der kommer et fornuftigt Samarbejde i Stand mellem Staten og de private Ejere tillige med de Folk, der skal drive Produktionen af Tørv og Brunkul.

Med disse Ord skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse i det høje Ting.

Thisted Knudsen: Mit Parti kan være enig med Regeringen i Tanken om at træffe Foranstaltninger til at udnytte vore hjemlige Brændselsreserver. Det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds (Fløtkjær) omtalte de overordentlig store Vanskeligheder, som vort Land i Øjeblikket befinder sig i, ogsaa med Hensyn til Brændselstilførsler o. s. v. Vi erkender disse Vanskeligheder. Der er ingen, der ved, hvordan Forholdene vil udvikle sig i Fremtiden, der er ingen, der ved, hvor vanskelige Tilførselsforholdene for Brændselsstoffer kan blive, og jeg synes derfor, det tjener den højtærede Landbrugsminister til Ære, at han om end efter nogen Tøven har fulgt Indstillingen fra Brændselsnævnet og Det erhvervsøkonomiske Raad og taget Initiativet til, at der i rette Tid bliver truffet visse Foranstaltninger til at udnytte de Brændselsreserver, som vi maatte have.

Erfaringerne fra Verdenskrigen 1914—18 viser, at det kan være nødvendigt at gaa den Vej, som her er foreslaaet, ikke alene paa Grund af de vanskelige Tilførselsforhold, men ogsaa af Hensyn til Landets hele økonomiske Stilling, af Hensyn til vore Valutaforhold. Jeg saa i Gaar en Statistik, der viste, at i 1913 var den gennemsnitlige Værdi pr. Ton af Kul, Koks, Cinders og Briketter 20 Kr., i 1920 var den samme Værdi 190 Kr., det vil sige en Stigning paa 950 pCt., og Merudgiften til Indkøb af fremmed Brændsel var i 1920 i Forhold til 1913 459 Mill. Kr. Dette viser os, hvor overordentlig vanskelige Forhold der kan udvikle sig, ogsaa med Hensyn til Valuta til Indkøb af Brændsel.

Den højtærede Landbrugsminister udtalte i sin Forelæggelsestale, at det under normale Forhold ikke kunde betale sig at udnytte vore Brændselsreserver; dertil er dels Brændselværdien for ringe, dels Produktionsomkostningerne for store. Det er jo rigtigt, og det er et Forhold, der paalægger Brændselsudvalget og Ministeren at admi-

nistrere Loven med meget stor Varsomhed. Vi maa erkende, at det, der her bygges op, meget hurtigt kan komme til at staa over for Kravet om at maatte afvikles, fordi det ganske simpelt ikke kan betale sig at fortsætte. Derfor maa man efter vor Opfattelse ikke investere mere Kapital i disse Foretagender end nødvendigt. Man maa regne med, at Forholdene kan kræve de Anlæg, der udføres, afskrevet paa et saare kort Aaremaal, maaske endog paa et enkelt Aar.

Vi kan altsaa tiltræde den Tanke, der ligger til Grund for Lovforslaget, men vi nærer visse Betæneligheder over for visse af Lovforslagets Enkeltheder. Navnlig maa vi beklage, at Lovforslaget ikke er mere udførligt opbygget, end Tilfældet er. Forudsætningen for vor Tilslutning til Lovforslaget er, at den højtærede Landbrugsminister administrerer Loven paa en saadan Maade, at det private Initiativ saa vidt overhovedet muligt løser Opgaven. Jeg tror, dette vil tjene Sagen bedst, og navnlig vil det spare Skatteyderne for en hel Del Penge. I Folketingsudvalgets Betænkning fremsættes en Udtalelse om, at Landbrugsministeren har til Hensigt gennem sin Administration af Loven at søge Brændselsproduktionen fremmet mest muligt under skyldig Hensyntagen til det private Initiativ, men det er rigtignok vor Opfattelse, at Reglerne for Støtte til det private Initiativ burde være optaget i selve Lovforslaget. Jeg synes ikke, det er rigtigt, at man maa nøjes med en Skrivelse fra Brændselsudvalget. Man burde i Loven have fastsat de nærmere Regler for, paa hvilken Maade og paa hvilke Vilkaar man ønsker at støtte det private Initiativ i denne Henseende.

Endvidere maa vi udtale vore Betæneligheder over for Lovforslagets § 2, der indeholder en overordentlig vidtgaaende Ekspropriationsbestemmelse. Der er i og for sig ikke nogen som helst Grænser for, hvad Brændselsudvalget kan foretage sig af Ekspropriationer i Henhold til Lovforslagets § 2, men vi stoler paa, at Brændselsudvalget og Ministeren vil administrere denne Bestemmelse i Lovforslaget med saa stor Varsomhed, at ingen berettigede Interesser trædes for nær.

Fremdeles har vi en Indvending at gøre mod Slutningen af § 2, hvor der staar: „Som Led i Tilrettelæggelsen af en rationel Udnyttelse af Landets Brunkulslejer be myndiges Ministeren for Landbrug og Fiskeri til at udstede Forbud mod Optagning af og Handel med Brunkul. Ministeren kan dispensere fra saadant Forbud.“ Det fremgaar af Folketingsudvalgets Betænkning,